

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 105.

11. Września 1820.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd krajowy podał do umieszczenia:

Przy C. K. Sądzie Szlacheckim Stanisławowski jest do obsadzenia miejsce Auskultatora z pensją pomocną 300 ZR. w mon. konw. Ubiegający się o nie C. K. Urzędnicy, podać mają prośby swoje wsparte potrzebnymi dowodami, przez Władze sobie przełożone, inni zaś bezpośrednio do pomienionego C. K. Sądu Szlacheckiego w ciągu 4 tygodni rachowanych od dnia obwieszczenia niniejszego konkursu.

Przy C. K. Galic. Sądzie Appellacyynym jest do obsadzenia miejsce Kancellisty z roczną pensją 400 ZR. w mon. konw. Ubiegający się o nie Urzędnicy podać mają prośby swoje wsparte potrzebnymi dowodami przez Władze sobie przełożone, inni zaś wprost do pomienionego C. K. Sądu Appellacyynego a to w ciągu 4 tygodni rachowanych od dnia obwieszczenia niniejszego konkursu.

Z Wiednia dnia 31. Sierpnia. — Podczas ciągnięcia na dniu dzisiejszym Wielkiej Loteryi C. K. uprzywilejowanego Teatru na Wiedniu w wielkiej sali Niższo-Austryackich Stanów wypadły następujące Numera jako głównie wygrywające:

Numer 162,393 wygrał Teatr na Wiedniu, czyli 300,000 ZR. w mon. konw. z 1500 Numerami uprzednio i następuie wygrywającami

Nr. 32,578	wygrał 30,000 ZR. w W. W.
— 25,334	— 20,000 — — —
— 22,864	— 10,000 — — —
— 62,429	— 5,000 — — —
— 21,098	— 1,000 — — —

Wiadomości zagraniczne.

Wyspa St. Domingo.

Listy z Port-au-Prince (Stolicy części republikańskiej Hayti) donoszą, że Boyer Prezydent tej Rzeczypospolitej wyruszy niebaw-

nie w 35,000 ludzi przeciwko Królowi Krzysztofowi i że niewątpliwie powołanym skutku jego przedsięwzięcia. Lud przychylny jest tej wyprawie i wspierać będzie Prezydenta czynnego, lubiącego sławę i mającego talenta. Sądzą, że Krzysztof za zbliżeniem się wojska nieprzyjacielskiego uda się ze swemi Marszałkami i swoim Dworem do twierdzy Henry najmocniejszego stanowiska w jego Państwie.

Gazety Londyńskie donoszą: Zda się, że St. Domingo będzie znowu widownią wojny domowej. Jak wiadomo część Francuzka wyspy St. Domingo była połączona tylko przez trzy lata mianowicie: podczas iak Dessalines był Naczelnikiem. Po jego śmierci wszczęła się niezgoda: Krzysztof (Henryk I.) i Pethion podzielili się osadami, ponieważ nie mogli się zgodzić na formę Rządu, którą chcieli wprowadzić. Krzysztof chciał podobnie Dessalinowi założyć Monarchiia, Pethion Rzeczpospolitę. Różnili się a każdy z nich nadał części będącej pod jego zarządem taki kształt Rządu iak się mu zdawał być naydogodniejszy dla swego kraju. Krzysztof bardziej chciał sławy iak Pethion, starał się zasiać nasienie niezgody w Rzeczypospolitej Hayti, poduszzył on Gomaną kolorowego, mającego znaczny wpływ na mieszkańców tak nazwanego obwodu Grand-Anse, nayobszerniejszego w całej Rzeczypospolitej, aby zatknął chorągiew powstania. Następnie po zaprowadzeniu szlachectwa przez Krzysztofa mianował on tego Gomaną Hrabia z Jeremie, miasta stołecznego obwodu Grand-Anse, albowiem naywięcej polegał na nim, że mu pomoże do wcielenia tej Rzeczypospolitej do jego Państwa. Wszelkie usiłowania Pethiona przez lat 12, aby rokoszanów do ich przywrócić powinności były bezowocnemi. Kiedy przed dwoma laty Boyer stanął na sterze Rządu, osądził za rzecz ważną zająć główne stanowisko, w którym Goman utrzymywał się dopoty, dopókiby Krzysztof mógł uderzyć na Rzeczpospolitę.

postanowił więc wyruszyć przeciwko Grand-Anse dla wcielenia znowu tego obwodu do Rzeczypospolitey. Krzysztof uwiadomiony o tym zamiarze w rok poczynił przeciwko temu przygotowania. Boyer zmuszony był wysłać swoje wojsko ku zagrożonym granicom i zaniechać swoich przedsięwzięć przeciwko Gomanowi; atoli wnet znikły obawy z powodu poruszeń wojsk Krzysztofa i Boyer zaczął znowu myśleć o dawnych swoich zamiarach wyruszenia przeciwko Grand-Anse. Plan ten przywieziony był do skutku przy początku r. b. Zbrojna Lapa Gomana została częścią znisziona, a część rozproszona a piękny i żyzny kraj Grand-Anse należy znowu do Rzeczypospolitey. Prezydent stara się osobiście wszystkimi siłami jakie tylko ma w swojej mocy takie przedsięwzięć środki, jakie tylko nagrodzić mogą złe, doznane pod panowaniem Gomana; wszędzie przyjęty był od mieszkańców z oznakami radości, osobliwie dali tego dowody mieszkańcy miasta Jeromie. Prezydent zebrał mieszkańców miasta i obwodu na wielkim placu targowym, tam wezwał ich do puszczenia w niepamięć dawnych obłądów, nieczynienia sobie wzajemnych wyrzutów i chwytania i oddawania tych, którzyby nowemi podżeganiem niepokoiili ich zatrudnienia domowe i do tych szczególnie zalecał im powrócić się. — Z Jeromie udał się Prezydent do innych główniejszych miejsc Grand-Anse, wydał różne rozporządzenia ku wsparciu rolnictwa i przy końcu miesiąca Marca przybył do Port-au-Prince. Tu wydał odezwę do Ludu i do wojska Haytyckiego głosząc im o skutkach szczęśliwej wyprawy i oświadczył swoje podziękowanie tak 3 dywizji wojska do tego użytej iaki korpusowi ochotników. Wyrazy tej odezwy obiawiają dostatecznie plany Prezydenta Boyera. Sir Home Popham, który niedawno przybył z Jamaiki oznaymił Admiralicji Angielskiej, iż wszelkie usiłowania do poiednięcia Krzysztofa z Boyerem były daremnymi i tylko to przyrzeczenie od obudwóch odebrał; że nie będą dawali opieki zbiegłym Angielskim Murzynom i nie będą wspierać rozbojów morskich. Krzysztof sądzi, że sam zdolny jest do rządzenia w Hayty, Republikanie uważają jego pódanych iako niewolników. Boyer ma 36,000 wojska chociaż niejednako ubranego i uzbrojonego, lecz tym ożywionego duchem, że on powołany jest do uwolnienia ich kraiovców z niewoli. Nienawiść trwająca pomiędzy Czarnymi częścią Monarchiczney i Republikanckiej zdaje się być nie do pogodze-

nia; w ciągu miesiąca Sierpnia spodziewano się, że pomiędzy nimi wybuchnie straszna wojna domowa.

Hiszpania.

Wiadomości naynowsze z Madrytu dochodzą do dnia 9. Sierpnia. Królestwo Jeh Mość powrócili na d. 12. do Stolicy z wód Sacedońskich. Posiedzenia Stanów (Cortes) z d. 3. i 4. z. m. nie zawierają żadnych nowych przełożeń, ale tylko umiarkowania dawniejszych. P. Solano wniósł mianowicie: aby ogłoszenie wyroków względem znieśienia dziesięcina skoro te otrzymania sankcyje Królewską odłożone było, dopoki w tey mierze uczynione przełożenie nie będzie rozpoznane, podług którego należałoby uprzednie oświadczyć, że 1) pensyie Duchownym mają być wypłacane przed wszelkimi innymi ciężarami kraiovcami; 2) liczba mających być w przyszości Duchownych oznaczoną, iako też 3) ilość pensy, które mają pobierać. P. Espelleta wniósł, aby do przełożenia P. Martinez de la Rosa dotyczącego się Zakonnicy dodał: że Naczelnicy polityczni lub Alkadowie konstytucyjni mają co rok zwiędzać klasztory Zakonnicy wraz z przełożonymi Duchownymi dla przekonania się, które Zakonnicy życzą sobie opuścić klasztory.

Na posiedzeniu z d. 5. Komissyia Szarbu uczyniła przełożenie względem wydatków domu Królewskiego, we 4 oddziałach. Na pierwsze pytanie, czyli naznaczona Królowi lista cywilna artykułem 213 Konstytucyi przez zwyczajne Stany (Cortes) z d. 9. Kwietnia 1814 a zawierająca 40,000,000 realów ma być powiększoną, z powodu, że Król Jego Mość nie miał pod owczas żony a zatem mniej miał wydatków odpowiedziano na mocy Konstytucyi, że powiększoną być nie może. Na pytanie drugie, czyli Królowey Jey Mości i obiedwom Infantkom zapewnione ugodami szlubenymi summy na szpilki 640000, 550,000 i 600,000 realów mają być przyznane i daley wypłacane, ze względu, że cała Summa 1,790,000 realów nie jest znaczną co przez poważanie osob Królewskich, zezwolono. Artykuł 3: opiewa o rocznych pensyiach Infantów, które Stany (Cortes) z roku 1814 wyznaczyły dla każdego po 150,000 czer. złt. (każdy po 11 realów) odpowiedziano: iż przytem ma pozostać. Minister żądał podobney summy dla syna Infanta Don Carlosa, którego Król przed złożeniem przysięgi na Konstytucyję ogłosił Infantem, że zas Artykuł 215. Konstytucyi wyraża, iż Infantowie dopiero od roku 7. mają pobierać roczną pensyie

zatem
leży
zeni
potr
poto
dla
miss
rozp
step
szpi
rocz
tem

zew
sic
niu
leby
ków
stał
ogó
Sha
dat
ciaż
poś
rod
wat
ma,
pie
się
upo
no
nie
kra
obs
tyo
to,
Cz
fan
de
dn
po
wy
ko
we
dz
tu
tw
by
só
bi
dy
ni
ar
A
zo

zatem do tegoż Artykułu stosować się należy. Co do Artykuł 4. względem przełożenia Ministra, aby oświadczyły Stany, że potrzeba obmyśleć sposoby ku utrzymaniu potomstwa Infantów, którym oprócz pensy dla ich Stryjów nic nie przeznaczono, Kommissya ta iest tego zdania, iż tu nic należy rozpoznać, i że potrzeba, zezwolić na następujące Summy: dla Króla 40,000,000, na szpilki dla Królowej i Infantek 1,790,000, rocznych pensy dla Infantów 3,300,000, ogółem 45,090,000 realów.

Gdy ieden z Deputowanych wniosł, aby zezwolenie tych Summ pojedynczych zawiesić, dopóki Kommissya Scharbowa po ukończeniu swych innych prac nie rozpozna, wieleby można oznaczyć na każde gależ wydatków, podniósł się Hrabia Torreno, i korzystał z tej sposobności dla rozwinięcia swoich ogólnych myśli względem przyszłego zarządu Scharbowego. Zrobił uwagę, iż są pewne wydatki, których wypłata iest konieczną, chociażby na zaspokojenie tych potrzeba było poświęcić połowę majątków prywatnych. Narod nie może naśladować gospodarstwa prywatnego obywatela, który uważa pierwey ile ma, ażeby tyle wydał. Narod powinien najpierwey zapewnić wydatki, inaczej rozwiąże się towarzystwo; nadto Konstytucya nakazuje uposażenie Domu Królewskiego, które powinno bydź pierwszą rzeczą każdego Rządu, i nie może cierpieć żadney zmiany, iakaby w Irain i z tym zayść mogła. Hrabia Torreno obstawał za przełożeniem Komissyi, nad którym potem głosowano i bez odmiany przyjęto, dodano tylko w Artykule 3., że 300,000 Czerwonych Złotych przeznaczone są dla Infantów Don Carlosa i Don Franciscó de Paula.

Posiedzenie z d. 6. było ważne. W iednym tylko przedmiocie były rozprawy a i te pociągnęły się aż do dnia następującego. Rozprawy te zasadały się na sprzeczności między Konstytucyą i istniejącemi przepisami woyskowemi. Kommissyje czuwające nad odpowiedzialnością za przestępstwa przeciwko Konstytucyi i owa przeciwko woyskowości, złożyły swoje wspólne zdania sprawy względem próby, którą podał P. Alloa imieniem 79 osób, żądając aby Jenerał Porucznik Margrabia Castelar pełniący służbę Kapitana gwardyi przyboczney, stawiony był przed Sądem, ponieważ naruszył Konstytucyę; kazał on bowiem aresztować kadeta gwardyi D. Gaspar de Aguilera nie zasiągnawszy zdania Junty Cenzurálney względem iego pisma, które wydał o

wypadkach zaszytych w noży z d. 8. na 9 Lipca w koszarach gwardyi. Większość głosów Kommissyi była za stawieniem przed Sąd-Margrabiego.

Wielka Brytania i Irlandya.

Wiadomość o oświadczeniach pomiędzy Królem a Królową potwierdza Gazeta poranna, lecz twierdzi, że Król nie odpięczętowałszy listu Królowej postął go Hrabie-mu Liverpoolowi; niewiadomo, co potem uczynił Lord, tylko pewna, że naradzano się po kilka razy i że iest powód spodziewania się szczęśliwego skutku. Niektórzy mówią, że Królowa wzywała swego małżonka do osobistego się z nią widzenia. Kuryier nie podaje wtey mierze żadney nadziei i przeciwnie zawiera, że roboty w sali posiedzeń Parów idą z pospiechem, co nie każe spodziewać się zwłoki w sprawie. Nowe galerie postawione a na d. 15. chcieli Parowie całą salę oglądać.

Naynowsze Gazety Londyńskie z d. 14. i 15. z. m. donoszą, iż wiadomość umieszczona w gazetach Paryżkich względem zawieszenia sprawy przeciwko Królowej i dobrowolnego rzezy tej załatwienia była bezzasadną. Kuryier z d. 14. zawiera krotkie wspomniiony list Królowej pisany do swego małżonka. List ten przyniosł na d. 8. umyślny posłaniec do Windsor, miał on także bilet Królowej do Sir B. Bloomfielda, w którym go Królowa wzywa, aby list ów natychmiast oddał Królowi. Sir William Keppel, odebrawszy w niebytności Sir B. Bloomfielda list, odesłał go Królowej, z tą uwagą, iż rozkaz Króla rozciąga się ogólnie i niedozwala żadnych innych związków z Królową oprócz pośrednictwa Ministeryum. Po czem pisała Królowa do Lorda Liverpoola, wzywając go, aby oddał list Królowi. Gdy Królowa do 11. żadney nie otrzymała odpowiedzi, pisała znowu do wspomnionego Ministra, ten iey odpowiedział z Combewood, iż względem owego listu nie otrzymał od Króla zlecenia. Kuryier wyraża, iż list ten iest nierozumnym krokiem kobiety, gotowej do wszystkich ostateczności i wystawia go iako tchaninę nie dowiedzonych twierdzeń i rozciągających zarzutów, zbieraninę sztucznych uczuciów i groźb, szereg napaści rzuconych na głowę Monarchy, a biorąc ciekawie iako pismo potwarcze przeciwko Naywyższemu Sądowi Parlamentu a wszczególności przeciwko Parom i Członkom Izby Niższej. Tymczasem przygotowania w sali Izby Wyższej są ukoń-

czone; dla Królowey urządzono trybunę po lewej stronie przechodu wiodącego do posiadzeń Parów, która z tyłu przytyka do pokoju. Nadto Parowie przybywają już z prowincyy do Londynu na sprawę a woyska przeznaczone do 4 obozów w koło Stolicy, które dotąd były na leżach w pobliskich wsiach zbliżyły się w oddaleniu mil 15. Świadkowie Włochy, przywiezieni z Hollandyi, przybydź mają do Westminsterhalle Tamizą, gdzie dla ich obrony porozstawiane są baty kanonierskie.

Mieszkańcy domów — Cottengarden graniczących z domem Izby Wyższej, musieli prędko opuścić swoje mieszkania, ponieważ Ministrowie postanowili w nich umieścić świadków przeciwko Królowey. Lepszego miejsca nie można było dla nich wynaleść, albowiem ci świadkowie udając się do Izby Wyższej nie będą przebywać ulicy, i nie będą wystawieni obelgom pospółstwa, zatem dom takowy będzie dla nich wielce przyjemny. Znaczny oddział żołnierzy ze 4 działami będzie przed tym domem na straży.

Dnia 15. Sierpnia było w Izbie Wyższej przygotowane posiedzenie. PP. Brougham, Denman i Lushington rozpoznawali urządzenia, które porobiono dla wygodnego umieszczenia świadków. Lord Liververpool wniosł, aby ułożono adres do Króla i Xięcia York wyrażający żal z powodu śmierci małżonki Xięcia. Xięże Leinster zapowiedział, że uważając terazniejszy stan Narodu sprzeciwiać się będzie wszystkimi siłami biłowi przeciwko Królowey *Bill of pains and penalties*. — Lord Shaftesbury przedłożył drugie zdanie sprawy Kommissyi upoważnionej do zebrań dawniczych przykładów i jakie zwykle bywały podczas takich spraw. Terazniejsze rozporządzenia dotyczą się: 1.) Wolnego przejazdu powozów i aby wszyscy urzędnicy policyjni poczynawszy od godziny 9 rano do 10 w nocy stali na pogotowiu; 2.) aby wszystkie osoby urzędowe, Sędziowie pokoju Konstablowie Westminsterscy na to baczylili, by przechody i wchody do Izby Wyższej nie były zatamowane przez mnóstwo ludu; 3.) zanieśienia próśby do Króla, aby postawić hazard strażę w Izbie Wyższej, iak to bywa zwyczajnie w sprawach kryminalnych. Poczem odroczone posiedzenie Izby do dnia 17. Sierpnia.

Pogrzeb Xiężny York nastąpił na d. 15. rano. Xiężęta: Klarencyi, Sussex, Cambridge, Koburgi i mnóstwo znakomych osób byli temu obrzędowi obecni; ciało Xiężny złożono w grobach Weybridgskich.

Kuryier z d. 15. zawiera obszerną kry-

tykę na list Królowey pisany do Króla. Względem postępowania moralnego Królowey krytyka ta wyraża się dosyć łagodnie, lecz tym surówiey powstaie na iey postępowanie polityczne, szczególniey na postanowienie iey obawione w tym liście: „że nie uzna rozstrzygnięcia Parlamentu, i że niebędzie się stosować do iego rozkazów.“ Kuryier dostrzega w tey mierze w osobnym swoim dodatku lekki rys zdrady kraju i upomina Królowę, że iest poddanką. List ten, którego Autorami mieni bydź adwokatów Parra i Reynolda nazywa zamachem rewolucyynym na Konstytucyę. Same nawet gazety Times utrzymujące mocno stronę Królowey nie zezwalają na zrozumienie powagi Parlamentu i radzą Królowey, aby dobrą swoją sprawę niepsuta przesadzonemi wyrazami. Gazeta poranna wyraża: „List Królowey nie iest oczewiście listem pojednawczym i nie mogła na niego otrzymać odpowiedzi; iest on wyraźnie manifestem dla publiczności. Niechcąc w tey mierze dalszych czynić uwag, musieliby iednak naszą wyznać obawę, iż przez ogłoszenie tego listu każde usiłowanie zawieszenia postępowania Sądowego byłoby daremne.“

Kuryier inne gazety Ministeryjalne mówią o chęci Królowey pokazania się na obrótach woyskowych. Czyli zabiegi Królowey pyta się Kuryier, „pokazania się na obrótach woysk Królewskich mogą mieć inny cel, iak, ażeby podżęgać ducha unostwa ludu? Nie iestże zadowolnioną, że pokazując się na balkonie: pozdrawia naybezpieczniejsze pospółstwo? Jakże to wszystko przystoi godności Królowey! Jakie to szczęście odbierać takie rady i mieć takich przyjaciół.“

Kronika Chelmsfordzka miała donosić, że Ipswichu niektórzy żołnierze z pułku 10. z powodu, co pili zdrowie Królowey aresztowani potem iakoby przez swoich towarzyszyśów przemocą uwolnieni zostali. Kuryier oświadcza to bydź bajką; pułk 10. od kilku Niedziel nie stoi już więcey w Ipswichu.

Francyja.

Dotrzągacz Austriacki z d. 28. z. m. wyraża: Monitor z d. 20. z. m. który odebraliśmy przez nadzwyczajną sposobność zawiera pod napisem: „Z Paryża d. 20. Sierpnia następujący artykuł:

Iż od niejakiego czasu uwiadomiony był Rząd o zabiegach usiłujących nakłonić woysko do powstania. Rząd był przekonany, iż dobry duch ożywiający Woysko Francuzkie zni-

weczy plany kłowane przez niektórych ludzi gołowych sławę i spokojność Ojczyzny poświęcić swojej dumie i żyskowi osobistemu. Rząd miał na nich baczne oko. Nie rozsądni myśleli, iż było w ich mocy obalić Tron i obroncze Instytucyje, które Francya swoiemu winna Królowi. Wielu Officerów i Podofficerów korpusu będących załogą w Paryżu uwiedziono; stało się podobnie z Officerami i Podofficerami Gwardyi Królewskiej, którzy się dali wciągnąć do spisku.“

„Officerowie ci przedsięwzięli udać się na dniu wczorajszym do koszar, zgromadzić żołnierzy i wyruszyć, ku pałacowi Króla, iedną osobę z rodziny Buonapartego ogłosić Królem; atoli wielu z tych, których niegodziwemi projektami odważono się uwięzić, bez namyslenia się, odkryli swoim Naczelnikom spisek, którego skutki niebawem miały już wybuchnąć. Rząd nie mógł dłużej zwlekać. Ci, którzy do tego zbrodniczego sprzysiężenia należeli zostali przez Żandarmeryję aresztowani.“

„Zdaie się, iż zamiarem było spiskowych opanować zamek Vincennes. Pczar, który tamże wybuchnął około 3. godziny popołudniu ugaszono prędko. Sądzą, że ogień ten był umyślnie zrządzony, aby sprawić nieład i ułatwić napadnienie.“

Francya oczekanie sprawiedliwie ukarania tego zamachu w sposobie, któryby przeraził wszystkich tych co zapominając swojej powinności i przysięgi, powierzoną im broń na obronę porządku towarzyskiego, chcieliby obrócić przeciwko temuż porządkowi. Nie należy nic zaniedbywać do odkrycia sprawców i współuczestników spisku, który wymierzony przeciwko Tronowi i ustawie Konstytucyney naruszył wszystkie drogie uczucia i prawa każdego członka Narodu.“

Trybunałowi Naywyższemu — Trybunałowi, któremu konstytucya w mądrej przeczności poleciła scigać zamachy uczynione przeciwko bezpieczeństwu Państwa, będzie bezwątpienia powierzone wyrokowanie względem naywiększego występku, jaki tylko prawą mogą ukarać.“

„Tribunał ten Naywyższy daleki od wpływu, wyższy nad wszelkie poduszczczenia, pozna lepiej iak każdy inny niewinność i niegrantowne podeyryzenie oddali, iako też dosięgnie wynowayców czém kolwiekby oni byli. Paryż doznaie spokojności. Obywatele miasta dowiedzieli się o istnieniu spisku razem i o aresztowaniu iego sprawców.“

Podług naynowszych wiadomości z Paryża z d. 21. Sierpnia z. m. panowała zupełna spokojność w tej Stolicy, po zasziem na d. 19. aresztowaniu wielu Officerów zawikłanych w spisek przeciwko istnjącemu porządkowi. Mieszkańcy miasta nie wiedzieli nic pierwey o tym spisku aż dopiero z artykułu umieszczonego w tym względzie w Monitorze z d. 20. z. m. Ile wiadomo dotąd, aresztowano do trzydziestu kilku osób, pomiędzy temi nie masz iednak żadney wyższego stopnia iak Kapitan. Powiększey części aresztowani Officerowie i Podofficerowie są z legionów Departamentów północnych i Meurty będących na załodzę w Paryżu.

Szeregowi bardzo mało wiedzieli o tym spisku i tak mało mieli udziału, iż gdy Żandarmeryia przybyła do koszar dla aresztowania i żołnierze dowiedzieli się że to nastąpić miało z powodu odkrytych zamiarów zdradzieckich przeciwko kraini, przykładali się sami do aresztowania swoich własnych Officerów.

Mowią, iż Izba Parów będzie upoważnioną do przedsięwzięcia całego śledztwa i tym końcem mianowaną będzie iako Sąd (*cour des pairs*).

Kanał Monsieur ukończony inż jest od Dole do Besançon, pierwsze dwa natadowane statki przyjęto uroczyć na d. 30. Sierpnia w Besançon. Miasto to po skończenia tego przedsięwzięcia zyska bezprzeczenie bardzo wiele, atoli mnóstwo furmanów i oberzystów, którzy dotąd żyli z przewozu kołowego wielkie poniosą szhody.

Sąd Versalski (Assis) wydał niedawno 7 wyroków smierci, pomiędzy temi trzy przeciwko oycoboycom!

Kraie Barbaryyckie.

W Państwie Marokańskim wybuchło straszne powstanie, Pułk gwardyi Cesarskiej, który miał przeprowadzać Cesarza z pałacu iego w Rabbit do Marokko wzbraniał się tego uczynić, wyruszył on raptownie ku Fez i popełnił tamże wielkie bezprawia, rabując mieszkańców osobliwie żydów; potem pociągnął ku Tetuan, gdzie atoli wiadomieni mieszkańcy zebrawszy się odparli go. Cesarz z częścią wierney sobie gwardyi przybył do Marokko, nieprzedsięwziął iadnak żadnych środków przeciwko buntownikom. Handel lądowy został przez to zupełnie zatamowany.

Zjednoczone Niderlany.

Wiadomość nadeszła przez S. Sebastian do Baionny, iakoby flotta Niderlandzka na d. 29. napadniętą przy brzegach

Andaluzyi zupełnie pobita została, nie zasługując na wiarę. Według wiadomości z d. 22. Lipca z Genui, Algierczykowie trzymali w oblężeniu Tunis, a Eskadra Holenderska d. 10. Lipca stała w porcie Mahon.

Wiadomości z Batawii z d. 17. Marca donoszą, że Baginesowie dopuścili się w Rio niedaleko w Malakka przeciwko Władzom Niderlandzkim kroków nie przyjacielskich tak dalece, że ponieważ wszelkie dobrowolne przedstawienia były daremne przystąpić musiano do środków surowych. D. 29. Stycznia Major Krieger ze 100 ludźmi wsparty brygiem wojennym Irene pod sprawą Kapitana Lucas, uderzył na nieprzyjacielskie okopy; Baginesowie stracili wiele ludzi, Niderlandczycy mieli 7 zabitych a 13 rannych i pomiędzy tymi Kapitana Königsdorfer. Po potyczce Władze ogłosiły powszechne przebaczenie a szanowany Naczelnik Taanku Sait podjął się być pośrednikiem.

P r u s s y.

Gazeta powszechna Pruska Stanu z d. 22. Sierpnia zawiera co następuje: „W gazecie powszecznej z d. 5. Sierpnia pod artykułem „z Pruss“ umieszczono iakoby pisaną list z Berlina, datowany pod dniem 19. Lipca zawierający mnóstwo podań i myśli nad Konstytucyją, mającą być w przyszłości zaprowadzoną w Państwie Pruskim. Spokojny ton w iakim ułożono są te artykuły i mnóstwo szczegółów w które się zapuszcza, zmierzają do tego, aby podług życzenia uprzędzić orzechywiśtey treści onychże. Tym bardziej należy artykuł ten sprostować, ponieważ obemytyle niezgodności i fałszywych zamiarów ile wierszów zawiera; wyłożenie pojedynczych tekstów niebyłoby stosowne; dosyć będzie powiedzieć, iż we względzie Konstytucyi nieodmieniono nic co przyrzekł edykt Królewski z roku 1815.“

Królestwo Polskie.

Z Warszawy d. 28. Sierpnia. — Najjaśniejszy Cesarz i Król, Pan nasz Miłociwiy, usześliwił mieszkańców tey swojej Stolicy przybyciem do niej dnia wczorayszego o godzinie 9tey wieczorem w naypożądanszym stanie zdrowia.

W orszaku Najjaśniejszego Pana znajdują się: Xiążę Wołkonski Major Jenerałny Woysk, oraz Jenerał Adjutant J. C. K. Mości, Xiążę Menżyków, Jenerał Brygady

Fredro Adjutant przy boku J. C. K. Mości i wielu innych Adjutantów.

Z Warszawy d. 29. Sierpnia. — Wezora, dnia 28. b. m. około godzinie 10tey rano Najjaśniejszy Pan ubrany w mundur wojskowy Polski z orderem Orła białego był na paradzie zmiany straży woyska, gdzie go licznie zgromadzeni widze radośnemi okrzykami przywitani. Po skończoney paradzie powrócił Najjaśn. Monarcha do zamku, gdzie J. C. M. W. Xiążę Konstanty stawiał przed nim Jeneratów i Officerów wszystkich tu zebranych korpusów woysk obu Narodów.

W orszaku N. Pana znajdują się także Jenerał Hrabia Czerniszew, i Doktor J. C. K. Mości Baron Vifie.

Od dnia przybycia N. Pana powiewa na mniejszey wieży zamkowej chorągiew, oznaczająca pożądaną w tey Stolicy bytność najłaskawszego Monarchy.

Dzisiaj będzie u Dworu przedstawienie Senatu i Ministrów.

Z Warszawy d. 1. Września. — Dnia 29. p. m. przedstawieni byli N. Panu Senatorem i Ministrowie których przyjął uprzejmie. Przybył tu Jenerał Porucznik Rossyjski Witt.

Z Warszawy d. 2. Września. — N. Cesarz i Król wydał w d. 16. 18. Sierpnia wyrok mocą którego zostawia Namiestnikowi swemu w Królestwie Polskiem pełnienie zwyczajnych obowiązków z powodu, iż chwilowa zmiana w odbywaniu spraw administracyjnych Królestwa Polskiego przynieśćby musiała przerwę dobrokrain i służbie publiczney.

T u r c y i a.

Gazety publiczne donoszą z Konstantynopola z d. 26. Lipca: „Niepotwierdziła się wiadomość o zawartym pokoin między W. Portą i Ali Baszą Janiny. Owszem otrzymano doniesienia, o różnych potyczkach zaszłych między woyskiem W. Porty i owego Baszy atoli ze stratą jego. Wąwozy idące od Trikalu ku obwodowi Janiny obsadzone są woyskiem Ali Baszy lecz Trikalę zajmują woyska W. Porty, które oparowały ieszcze i zamek w Lepanto; 2000 Albanczyków otworzyło im bramy; Ali Basza złożony pewnie zostanie z urzędu a ten sam Basza Bei na którego życie przez umyślnie wysłanego do Konstantynopola Arnauta nastawał Ali, mianowany będzie na jego miejsce.“